

Valitsemisalade ja tulemusvaldkondade ükslehtede metoodika

1. Valitsemisala ükslehe metoodika

Personal

Asutuse **keskmise kogupalk** on asutuse töötajate kogupalka aritmeetiline keskmine. Töötaja kogupalk koosneb 01.06.2026 seisuga põhipalgast ja kuupõhiseks taandatult eelnenud 12 kuu (01.06.2025–31.05.2026) lisatasudest, tulemustasudest ja preemiast. Näidatud muutus on võrdluses aasta varasema perioodi kogupalgaga (01.06.2024-31.05.2025). Valitsemisala keskmine kogupalk on arvutatud valitsemisala töötajate kogupalka aritmeetilise keskmisena.

Kasutatud on Rahandusministeeriumi poolt tellitud palgauuringu andmeid ja SAP BO aruannet RH051 „Palgauuringu aruanne“. Andmestikust on välja jäetud kõrgemad riigiteenijad: riigisekretär, riigi peaprokurör, soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik, ministrid ja kohtunikud.

Töötajate arv. Näidatud on töötajate keskmine koormus 12-kuulise perioodi jooksul. 2026. aasta (01.06.2025-31.05.2026) keskmine täistööajale taandatud töötajate arv (FTE) ning muutus võrreldes eelneva 2025. aasta (01.06.2024-31.05.2025) keskmise töötajate arvuga (FTE). Aasta keskmine töötajate arv võtab kokku kõik perioodi jooksul toimunud personaliliikumised ja vakantsete ametikohtade täitmised ning valitud periood on sama **keskmiste kogupalkade** aluseks oleva palgauuringu perioodiga. Andmete aluseks on SAP BO aruanne HR069 „Töötajate keskmine koormus tegevusala lõikes“. Arvestatud on täidetud ametikohtadel olevaid aktiivses teenistussuhtes töötajaid. Andmed ei hõlma ministreid, riigikontrolöri, riigisekretäri ja tsiviilmissioonide eksperte, rasedus- ja sünnituspuhkusel ning lapsehoolduspuhkusel viibijaid ja teisi, kelle teenistussuhe on peatatud kauemaks kui 6 kuud.

Vastavalt RahaPTS §53 lg 4 ei ole Rahapesu Andmebüroo personaliteave avalik.

Joonist on iga valitsemisala kohta selgitatud riigieelarve seletuskirja 3. osas.

Kulude majanduslik sisu

Majandusliku sisu järgi on eristatud tööjõukulud (konto 50), majandamiskulud (konto 55), sotsiaaltoetused (konto 41) ning muud toetused (konto 45). Kõik ülejäänud kulud (sh käibemaks) on kajastatud muude kulude all. Septembris uuendatud ükslehtedel on arvestatud eelarveklassifikaatori muudatusega¹, mistõttu on võib andmetes näha suuremaid muutuseid

¹ Eelarve kontoga 55 on seotud üldeeskirja kontod algusega 6010 (v.a käibemaksu kontod), kontod algusega 605 ja 608 (varem kajastati eelarve kontol 60).

“tööjõukulude”, „majandamiskulude“ ning „muude kulude ja käibemaksu“ veergude andmetes. Muuatuse tulemusena planeeritakse alates 2027. aastast Sotsiaalkindlustusameti eripensionide ja pensionisuurenduste väljamaksed tööjõukulude (konto 50) asemel sotsiaaltoetusena (konto 41) ning seni muudes kuludes (konto 60) kajastunud maksukulud (nt maamaks, keskkonnatasud, riigilõivud jms) kajastatakse edaspidi majandamiskuludes (konto 55).

Valitsemisalade puhul, kus asutusi on rohkem, näiteks Haridus- ja Teadusministeeriumi allasutused (riigi üldhariduskoolid, kutseõppeasutused ja rakenduskõrgkoolid, on osad asutused välja toodud gruppideks, mis on tähistatud tärniga tabeli jaluses. Gruppide puhul ei ole välja toodud võrdlust eelmise aastaga.

Tabelis võrreldakse 2027. aasta planeeritud eelarvet 2026. aasta 30.06.2026 seisuga muudetud eelarvega. Võrdluse aluseks olev 2026. aasta eelarve ei hõlma eelarvesse hiljem lisandunud vahendeid (eelmisest aastast ülekantud vahendeid ega reservist eraldatud vahendeid).

Kinnisvaraportfell

Kinnisvaraportfelli ülevaate on koostanud Rahandusministeerium, tuginedes Riigi Kinnisvararegistris esitatud hoonestatud kinnisvara juhtimiskava ja investeeringukava andmetele, personali SAPi ja Ehitisregistri andmestikule (seisuga 01.06.2026). Ülevaates ei kajastata hooned mille kohta on tehtud märke, et tegemist ei ole juhtimiskava objektiga.

Hoonete seisukord näitab nende ehitustehnilist taset. Väga heas ja heas seisukorras hooned on viimase 20 aasta jooksul ehitatud või rekonstrueeritud ning vajavad vaid hooldust ja väiksemaid remonte. Rahuldavas seisukorras hooned vastavad enamasti nõuetele, kuid vajavad juba remonti ja kaasajastamist. Halvas ja väga halvas seisus hoonetel on olulisi puudusi, need ei vasta täielikult ehitusnõuetele ning vajavad ulatuslikku rekonstrueerimist või asendamist uute hoonetega.

Hoonete energiatõhususele on EL direktiividega seatud miinimumnõuded. Hooned energiaklassiga A, B või C vastavad miinimumnõuetele. Igal aastal tuleb 3% madalama energiaklassiga hoonetest viia miinimumnõuetele vastavaks. 2030. aastaks tuleb tõsta H ja G klassis olevate hoonete ning 2033. aastaks ka F klassis olevate hoonete energiatõhusust vähemalt E klassile vastavaks. Puuduva märgisega hoonetele tuleb tellida energiamärgis.

Hoonete seisukord ja energiatõhusus ei pruugi olla omavahel korrelatsioonis. Heas ehitustehnilises seisukorras hoone võib olla madalas energiaklassis.

Büroohoonete pinnakasutuse tõhusus on näitaja, mis leitakse büroopinna (m²) ja täiskoormusele taandatud töötajate arvu (TKT) suhtena. Vabariigi Valitsus seadis 3.07.2025 kabinetiotsusega sihttasemeks büroopinnale investeeringuid tehes rajada mitte rohkem kui 12 m² pinda TKT kohta ning olemasolevate pindade tõhustamisel ilma investeeringuid tegemata 16 m²/TKT.

Büroopinna kasutuse tõhusust seiratakse pindadel, mille juhtfunktsiooniks RKVR-s on haldusasutus. TKT arv tuleb personali infosüsteemist (SAP), TKT-de hulka ei arvestata püsival

kaugtööl töötajaid ega pikaajaliselt eemal viibivaid töötajaid (vanemapuhkus, lähetus, tervislikud põhjused jne). Seega on oluline, et töötajate aadressid oleks SAPis õiged ja sisestatud hoone täpsusega. Personali infosüsteemi andmete õigsuse eest vastutab pinda kasutav asutus.

Büroopind – pind, mida kasutatakse kontoritööks või selle toetamiseks. Selle hulka arvestatakse:

- Aatrium/ fuajee
- Kabinet
- Koridor
- Koristus- ja hooldusruum
- Kööginurk/ köök
- Nõupidamisruum
- Ooteruum/ teenindusruum
- Puhkeruum
- WC

Büroopind leitakse pindadel, mille juhtfunktsioon RKVR-s on „haldusasutus“. Info saadakse ruumide eksplikatsioonitabelitest, kui info puudub, siis võetakse aluseks RKVR-s märgitud riigivara pind.

Suuremad töös olevad projektid on vastava ministeeriumi valitsemisala kuni kolm rahaliselt kõige kallimat ehituse rahastusotsusega hoonestatud kinnisvara investeeringuprojekti.

Olulisemad otsuse ootel projektid on vastava valitsemisala investeeringukavas ministeeriumi poolt olulisimaks hinnatud kuni kolm hoonestatud kinnisvara investeeringutaotlust.

Eelarve ja tegevuspõhine eelarve

2024. ja 2025. aastate andmete jaoks kasutame KAIS-i aruannet „**RETA_2022_alates**“, vaheleht „**A_2_6**“. 2024. ja 2025. aasta puhul kasutame aruande fikseeritud seisu, 2025. aasta puhul kasutatakse samu andmekoosseise ka riigieelarve seletuskirja jaoks.

2024. ja 2025. aasta eelarve sisaldab lõplikku kasutada olnud eelarvet, täitmist, jääke (kogu eelarve) ja ülekantavaid vahendeid mida kannab üle minister).

- Kõige alumine roosa number “eelmisest aastast ministri käskkirjaga üle kantud summa”. Kui eelarve protsessis on ülekantavat eelarvet aastate vahel ümber planeeritud ning selle tulemusel ministri käskkirja muudetud, siis kuvatakse viimase ministri käskkirja seis.²
- Teine sinine number näitab eelarve täitmist.
- Kolmas oranž number näitab lõppenud aasta kasutamata jäänud eelarvet. Selles summas sisaldub ka tuludest sõltuvate kulude kasutamata eelarve, mis kehtiva

² Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi ning Sotsiaalministeeriumi puhul on ülekantavad vahendid kuvatud infosüsteemis kajastuvate andmete alusel. Ülekantavate vahendite hulka on lisaks kindlaksmääratud vahenditele arvestatud ka teiste eelarveliidide eelmisest aastast üle toodud summad.

metoodika järgi sisaldab mitmeaastaste projektide puhul kogu avatud eelarvet, mida oli planeeritud kasutada ka järgmistel aastatel.

- Kõige ülemine hall number näitab lõplikku kinnitatud eelarvet, lõplik kinnitatud eelarve sisaldab kõik aasta jooksul tehtud eelarve muudatusi ning eelmisest aastast üle kantud eelarvet.

2026. aasta eelarve ehk jooksva aasta eelarve jaoks kasutame KAIS-i aruannet „RE_koos_muudatustega“, vaheleht Onepager. 30.06.2026 fikseeritud seis.

Alumise numbrina kuvatakse 2026. aasta ehk jooksva aasta planeeritud eelarvet, mis võtab arvesse järgmisi eelarve muudatusi:

- 2026. aasta kinnitatud riigieelarve seadus
- Vabariigi Valitsuse aprilli ja juuli liigendused
- Ministri liigendused perioodil jaanuar–juuni 2026
- Lisaeelarve
- Jooksvad muudatused perioodil jaanuar–juuni 2026

2027. aasta riigieelarve seletuskirja tabelite metoodikamuudatusega tuuakse ülekantavad vahendid edaspidi välja eraldi (keskmise roosa number). Tulevaste aastate eelarvet võrreldakse üksnes jooksva aasta eelarvega koos muudatustega, mitte enam koos lisandunud vahenditega. Selle muudatusega seoses muudetud ka ükslehtede metoodikat. Kui eelarveprotsessis augusti lõpus langetatakse otsus üle kantud eelarvet aastate vahel ümber planeerida, siis uuendatakse ülekantavate vahendite summa aasta lõpuks koos Riigikogus eelarve menetluse käigus tehtud muudatustega.

Kolmanda numbrina on näidatud kahe esimese numbri summat: 2026. aasta riigieelarvet ning eelmisest aastast üle kantud vahendeid koos. Käesoleva aasta kasutada olevad vahendid ei sisalda selleks hetkeks Vabariigi Valitsuse reservist eraldatud eelarvet. Reservist eraldatud eelarve selgitused on toodud 2027. aasta riigieelarve seletuskirjas.

Tulevikuaastate ehk **2028-2030. aastate eelarvete** jaoks kasutame KAIS-is aruannet RES_RE, alalehte RES/RE. Need on 1. juuni rahastamiskavaga korrigeeritud andmed. Rahastamiskava andmetega ükslehti näidatakse Vabariigi Valitsuse eelarve protsessis, kuid neid ei avaldata. Avaldatud ükslehtedel on **2027.–2030. aasta** eelarved kinnitatud riigi eelarvestrateegias 2027-2030.

Andmed on esitatud koos käibemaksuga ja ei sisalda amortisatsiooni kulusid. Kulude käibemaks on tegevuspõhise eelarve joonisel eraldi välja toodud, sest esitatakse riigieelarve seaduse pildis samuti eraldi kulude lõpus. Investeeringud on näidatud joonisel koos käibemaksuga, kuid investeeringute käibemaksu osa suubub samuti muude kulude alla viimases tulbas.

Jooniseid on iga valitsemisala kohta selgitatud riigieelarve seletuskirja 3. osas.

2024.–2027. aastal toimunud valitsemisalade ümberkorraldustest lähtuvat varasemate aastate eelarve ümberjagamist ei toimu:

- Justiits- ja Digiministeeriumi ükslehel näidatakse 2024. aastal Justiitsministeeriumi eelarvet. Alates 2025. aastast on lisandunud digivaldkonna eelarve. 2027. aastast alates ei näidata Justiits- ja Digiministeeriumi eelarves kohtute eelarvet, sest kohtud muutuvad eraldiseisvaks põhiseaduslikuks institutsiooniks. Alates 2027. aastast suureneb IT-asutuste konsolideerimise tulemusel Justiits- ja Digiministeeriumi eelarve.

Tulemusvaldkonna ükslehe metoodika

Tulemusvaldkonna ükslehe päises on kirjas, millise valdkonna arengukavaga on kokku lepitud tulemusvaldkonna strateegilised eesmärgid. Iga tulemusvaldkonna kohta koostatakse üldjuhul üks valdkonna arengukava. Kui arengukava pole lisatud, siis tulemusvaldkonnas arengukava puudub.

Riigikogus vastu võetud Eesti pikaajalist strateegiat „Eesti 2035“ viiakse ellu valdkondlike arengukavade kaudu. Ükslehe päises on näidatud, millistesse viiest „Eesti 2035“ strateegilisest sihist tulemusvaldkond panustab. Icoonide all on toodud sihte iseloomustav lause.

Ükslehe jaluses on kirjas, millised ministeeriumid tulemusvaldkonda ellu viivad.

Tulemusvaldkonna tegevuspõhise eelarve alusandmed on võetud kuluarvestuse infosüsteemist sama metoodika alusel nagu valitsemisala eelarve ükslehe puhul kirjeldatud. Joonistel ei kajastu investeeringud. Tulemusvaldkonna eelarve joonistel on andmed käibemaksuta.

2026. aastast loodud tulemusvaldkondade eelarvete puhul on aastatel 2024–2025 näidatud tegevuse lõpetanud tulemusvaldkondade eelarvet. Tulemusvaldkondade ümberkorraldustest lähtuvat varasemate aastate eelarve ümberjagamist ei toimu.

- Tulemusvaldkonna „Elukeskkond, liikuvus ja merendus“ ükslehel on aastal 2024 näidatud varasemalt kasutusel olnud tulemusvaldkondade „Transport“ ja „Keskkond“ eelarvet.
- Tulemusvaldkonna „Kliima, energeetika ja elurikkus“ ükslehel on aastal 2024 näidatud varasemalt kasutusel olnud tulemusvaldkonna „Energeetika“ eelarvet.

Mõõdikud

Ükslehel kuvatakse (vajadusel valik) **2027–2030 riigi eelarvestrateegia tulemusvaldkonna mõõdikutest**.

Ükslehel on mõõdikute tegelik tase 2024. ja 2025. a kohta või kuni viimase teadaoleva aastani, 2026. a sihttase 2026–2029 riigi eelarvestrateegiast ning 2027–2030 sihttasemed 2027–2030 riigi eelarvestrateegiast. Rahandusministeerium kasutab eelarve infosüsteemis olevat 01.06 RES/RE sisendina esitatud tulemusvaldkonna mõõdikute infot. Tulemusvaldkonna mõõdikud annavad kiire pildi, kas mõõdikute sihttase 2025. aastal (või viimasel mõõdetud aastal) on saavutatud või mitte. Tulemusvaldkonna mõõdikute täitmise analüüs esitatakse riigi majandusaasta koondaruandes, mis on leitav Rahandusministeeriumi kodulehel. Hinnang taseme täitmise kohta kuvatakse viimase tegeliku ja vastava aasta sihttaseme võrdlusena. Nägu on roheline kui sihttase on saavutatud ning punane kui tulemus on saavutamata.

Peamised väljakutsed on tulemusvaldkonna strateegiliste eesmärkide saavutamist ohustavad kitsaskohad/tegurid/riskid, millega toimetulek nõuab ühiskonna ja riigi olulist pingutust ning millega arvestatakse tulemusvaldkonna arengu kavandamisel. Väljakutsed peaksid keskenduma kõige olulisematele või suurema mõjuga kitsaskohtadele. Väljakutse ei pea kattuma lühiajalise poliitilise prioriteediga. Väljakutse peab olema sõnastatud terviklikult, avades probleemi. Probleemi lahendus ei pea olema kirjeldatud. Oluline on, et väljakutsed ja valitsemisala kriitilised lisavajadused ning (arendus)tegevused oleksid kooskõlas, ideaalis toetavad neid ka mõõdikute arengud ehk tekib terviklik narratiiv. Tulemusvaldkonna mõõdikud koos väljakutsetega peavad ära mahtuma ühele leheküljele. Mõõdikute erinevast hulgast tulenevalt on väljakutsete sõnastamiseks kasutada olev leheruum tulemusvaldkondade lõikes väga erinev.

Riigi ükslehe metoodika

Riigi ükslehe andmete kuvamisel on kasutatud sama metoodikat mis valitsemisala ükslehtedel.